

partit catòlic i amb relacions amb el feixisme Itàlia, que estigué preparant la sublevació fins a la seua mort pocs dies abans de l'Alçament del 17 de juliol a Melilla. Per si fora poc, encara hi ha un altre carrer batejat com a Màrtires, i es clar que el franquisme tragué tot el llustre possible als seus grans morts, sempre intentant justificar la rebel·lió.

El general Aranda dona nom a un altre carrer, degut a la vinculació del militar amb la zona. Fou qui dugué a terme la rendició de València a l'exèrcit nacional, encara que a la Segon Guerra Mundial fou partícip dels aliats, i participà, junt a altres generals en una conspiració contra Franco, el que li costà el càrrec.

Dos carrers més, la Plaça d'Espanya, que recordava que la patria es una, gran i lliure, indivisible, innegociable... una unidad de destino en lo universal com deia el citat José Antonio Primo de Rivera, encara que la miseria dels anys de la postguerra donava un aspecte un poc menys transcendent. El carrer San Fernando seguí la mateixa línia. Totes les persones que han estudiat al franquisme s'en recordaran de la insistència en que es tractaven els temes relacionats amb els reis catòlics i l'imperi espanyol del segle XVI i XVII. Els ideòlegs franquistes s'afanyaren en establir unes relacions entre aquell imperi on no es possava el sol i la pretenciosa Espanya del dictador. La Historia mai es innocent, i menys al introduir-la als plans d'estudis. La visió del passat que rebem configura la nostra identitat i fa propaganda d'una determinada ideologia política.

L'arribada de la democràcia i la búqueda del consens

Amb l'arribada de la democràcia els diferents partits i actors polítics i socials s'afanyaren a buscar una fórmula de convivència, i el nom dels carrers, com el de tantes altres coses que s'identificaven amb el règim anterior, tingueren que canviar i reflectir ixe consens al que es pretenia arriar.

Com veiem al quadre, moltes voltes la decissió fou tornar a la denominació anterior a la República, ja que bona part de la gent, encara denominava els carrers pel nom tradicional: Raval de València, Escolàstica... En altres permanegué el nom donat pel

franquisme però, d'una forma incloent, com es el cas de carrer Martirs o la Plaça d'Espanya, i en altres casos, simplement es canvià el nom (sobretot quan es dien com generals colpistes). Cas de Mola per Castelló o carrer Nou pel calvo Sotelo. També es recorre a personatges rellevants que tingueren una relació directa amb el poble, cas del doctor Boix Moliner.

Amb tot açò, arribe un altra volta al principi. La realitat social és dinàmica i construïda per uns i altres actors, les nostres vides i els referents que en tenim, ací el cas del carrer, tenen una història i reflectixen les creences, la cultura la política, i la vida en general de la societat en un determinat període.

